

Манбаатлар тўқнашуви тўғрисидаги қонуннинг моҳияти

Активация Windows

Қонуннинг мақсади ва амал қилиш соҳаси

Мақсад: манфаатлар тўқнашуви билан боғлиқ муносабатларни тартибга солишдан иборат.

**Амал
қилиш:**

давлат органларига ва маҳаллий давлат ҳокимияти органларига, давлат муассасаларига, давлат унитар корхоналарида, давлат мақсадли жамғармаларига, шунингдек устав фондида (устав капиталида) давлат улуши 50 фоиз миқдорда ва үндан ортиқ бўлган акциядорлик жамиятларига (бундан буён матнда давлат органлари ёки бошқа ташкилотлар деб юритилади) нисбатан татбиқ этилади.

Фақат:

ўз устав фондида (устав капиталида) давлат органларининг ёки бошқа ташкилотларнинг улуши жами 50 фоиз миқдорда ва үндан ортиқ бўлган юридик шахсларга нисбатан;

ўз устав фондида (устав капиталида) ушбу модда учинчи қисмининг иккинчи хатбошисида кўрсатилган ташкилотларнинг улуши жами 50 фоиз миқдорда ва үндан ортиқ бўлган юридик шахсларга нисбатан давлат харидлари соҳасида амалга ошириладиган муносабатларга татбиқ этилади.

Асосий түшүнчалар

давлат органининг ёки бошқа ташкилотнинг ходими

манфаатлар түқнашуви

манфаатлар түқнашувини тартибга солиш бүйича махсус бўлинма

шахсий манфаатдорлик

яқин қариндошлар

- давлат органларида ёки бошқа ташкилотларда меҳнат шартномаси (контракт) асосида ёхуд сайлаб кўйиладиган ёки тайинланадиган лавозимларда ишлаётган бошқарув ходимлари;
- шахснинг шахсий (бевосита ёки билвосита) манфаатдорлиги үнинг ўз лавозим ёки хизмат мажбуриятларини лозим даражада бажаришига таъсир кўрсатаётган ёхуд таъсир кўрсатиши мумкин бўлган ҳамда шахсий манфаатдорлик билан фуқароларнинг, ташкилотларнинг, жамиятнинг ёки давлатнинг ҳуқуқлари, қонуний манфаатлари ўртасида қарама-қаршилик юзага келаётган (мавжуд манфаатлар түқнашуви) ёки юзага келиши мумкин бўлган (эҳтимолий манфаатлар түқнашуви) вазият;
- давлат органларининг ёки бошқа ташкилотларнинг коррупцияга қарши ички бўлинмалари (ва) ёки кадрлар бўлинмалари;
- давлат органининг ёки бошқа ташкилотнинг ходими ёхуд у билан алоқадор шахслар ушбу ходим томонидан бевосита ёки билвосита қарор қабул қилиниши ёки ходимнинг ушбу жараёнда бошқача тарзда иштирок этиши натижасида олиши мумкин бўлган ҳар қандай наф ёки афзаллик;
- ота-оналар, aka-ўкалар, опа-сингиллар, ўғиллар, қизлар, эр-хотинлар, шунингдек эр-хотинларнинг ота-оналари, aka-ўкалари, опа-сингиллари ва фарзандлари

Манфаатлар тўқнашуви билан боғлиқ муносабатларни тартибга солишининг асосий принциплари

**Манфаатлар тўқнашуви билан боғлиқ муносабатларни тартибга
солишининг асосий принциплари қуидагилардан иборат:**

- қонунийлик;
- фуқароларнинг, ташкилотларнинг, жамиятнинг ва давлатнинг қонуний манфаатлари устуворлиги;
- очиқлик ва шаффоффлик;
- холислик;
- коррупцияга нисбатан муросасизлик.

Давлат органи ёки бошқа ташкилот ходимининг ҳуқук ва мажбуриятлари

Ҳуқуқлар

махсус бўлинмага маслаҳат сўраб мурожаат этиш;

эҳтимолий манфаатлар тўқнашуви тўғрисидаги декларацияда кўрсатилиши керак бўлган маълумотлардан ташқари қўшимча маълумотларни электрон ёки ёзма шаклда тақдим этиш.

Мажбурият

ўз лавозим мажбуриятларини ёки хизмат ваколатларини вижданан бажариши ва үларнинг бажарилишига таъсир кўрсатадиган ёки таъсир кўрсатиши мумкин бўлган ўз шахсий манфаатлари билан боғлиқ ҳар қандай ҳаракатлардан ўзини тиши;

лавозим мажбуриятларини ёки хизмат ваколатларини бажариш чоғида манфаатлар тўқнашувига олиб келадиган ёки олиб келиши мумкин бўлган шахсий манфаатдорликка йўл қўймаслиги;

мавжуд манфаатлар тўқнашуви юзага келган тақдирда, ўз иш юритувидаги ҳужжатлар бўйича қарор қабул қилингунинг қадар ўзининг бевосита раҳбарини ёки махсус бўлинмани хабардор қилиши;

ўзининг бевосита бўйсунувидаги ходимларни ёки бошқа ходимларни бевосита ёки билвосита ўзининг шахсий манфаатларини кўзловчи ҳаракатларга (ҳаракатсизликка) мажбуrlамаслиги;

ўзи меҳнат (хизмат) фаолиятини амалга ошираётган давлат органи ёки бошқа ташкилот назорати остидаги ташкилотдан ёки унинг таркибий бўлинмасидан ишга қабул қилиш тўғрисида таклифлар келиб тушганлиги ҳолати ҳақида бир иш куни ичida хабар бериши;

бошқа ходимларга нисбатан ўзига маълум бўлган манфаатлар тўқнашуви ҳоллари тўғрисида хабар бериши;

эҳтимолий манфаатлар тўқнашувини тартибга солиш мақсадида махсус бўлинманинг сўровига кўра маълумотлар тақдим этиши шарт.

Давлат органининг ёки бошқа ташкилотнинг ходимига алоқадор шахслар

Ходимининг яқин қариндошлари, шунингдек, юридик шахслар, агар ушбу юридик шахснинг бошқарув органи раҳбари ёки аъзоси ёхуд устав фондига ходимнинг ўзи ёки унинг яқин қариндошлари эгалик қилса, давлат органи ходимига алоқадор шахслар ҳисобланади

Хуқуқ: манфаатлар тўқнашувининг олдини олиш учун маҳсус бўлинмадан бепул маслаҳат олиш;

давлат органининг ёки бошқа ташкилотнинг манфаатлар тўқнашувини тартибга солиш бўйича ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) ёки қарорлари устидан шикоят қилиш хуқуқига эга.

Мажбрият: шахсий манфаатларини кўзлаб манфаатлар тўқнашувига йўл қўймаслиги;

эҳтимолий манфаатлар тўқнашуви тўғрисидаги декларацияни электрон ёки ёзма шаклда тўлдириши, унга била туриб ёлғон ва нотўғри маълумотларни киритмаслиги шарт.

Давлат органининг ёки бошқа ташкилотнинг ходими билан алоқадор шахслар томонидан эҳтимолий манфаатлар тўқнашуви тўғрисидаги декларацияда била туриб ёлғон ёки нотўғри маълумотлар тақдим этилганлиги ушбу Конунда белгиланган хуқуқий оқибатларга сабаб бўлиши мумкин.

Давлат органи ёки бошқа ташкилот ходимининг фаолиятида манфаатлар тўқнашувининг олдини олиш бўйича чекловлар

- 1 хизмат мавқеини суюистеъмол қилиш орқали шахсий наф олишга;
- 2 манфаатлар тўқнашуви ҳақидаги ахборотни ошкор этиш чоғида маълумотларни яширишга ёхуд била туриб ёлғон ёки нотўғри ахборот тақдим этишга;
- 3 бири бошқасига бўйсунувчи ёки бири бошқасининг назоратидаги ташкилотларда ўриндошлик бўйича ишлашга, бундан қонунчиликда назарда тутилган ҳоллар мустасно;
- 4 тижорат ташкилотларининг таъсисчиси (акциядори, иштирокчиси) бўлишга, бундан акциядорлик жамиятларининг эркин мӯомалада бўлган акцияларининг ўн фоизигача эгалик қилиш ҳоллари мустасно (*давлат органларининг ходимига, давлат муассасаларининг ва давлат унитар корхоналарининг, ўз устав фондида (устав капиталида) давлат улуши 50 фоиз миқдорда ва ундан ортиқ бўлган акциядорлик жамиятларининг раҳбарларига нисбатан татбиқ этилади*)
- 5 ўзи меҳнат (хизмат) фаолиятини амалга ошираётган ташкилотнинг назоратида бўлган тижорат ташкилотларининг акцияларига ёки устав фондидаги (устав капиталидаги) улушларига ўзи ёки яқин қариндошлари эгалик қилишига, шунингдек ушбу ташкилотларнинг бошқарув органи аъзоси бўлишига, бундан бу фаолият қонунчиликка мувофиқ лавозим мажбуриятлари ҳисобланадиган ҳоллар мустасно.
- 6 ўзи меҳнат (хизмат) фаолиятини амалга ошираётган давлат органларида ёки бошқа ташкилотларда ўзига тааллуқли бўлган ишларни кўриб чиқишда ёки ўзига алоқадор шахсларга тааллуқли бўлган ишларни кўриб чиқишда вакил сифатида иштирок этишга, агар у қонунчиликка мувофиқ қонуний вакил бўлмаса;
- 7 ўзи меҳнат (хизмат) фаолиятини амалга ошираётган ташкилотнинг мол-мулкини сотиб олишда ёки ижарага олишда ўзи иштирок этишга, шунингдек ушбу савдоларда ўзига алоқадор шахсларнинг иштирок этишига ҳақли эмас.

Давлат органларининг ёки бошқа ашкилотларнинг ваколатлари

Давлат органлари ёки бошқа ташкилотлар	1	Хабардор қилиш тизимини ташкил этиш
	2	Белгиланган шаклдаги хабар бериш ҳужжатларини ўзининг расмий веб-сайтларига жойлаштириш
	3	Қабул қилинган қарорларни ўзгартириш ёки бекор қилиш чораларини кўриш
	4	Битимларни ўзгартириш ёки бекор қилиш ёхуд бундай битимларни ҳақиқий эмас деб топиш чораларини кўриш
	5	Одоб-ахлоқ комиссияларининг ва маҳсус бўлинмаларнинг фаолиятини ташкил этиш
	6	Ички идоравий тартибни белгилаш
	7	Хизмат текшируви натижаларини коллегиал тартибда кўриб чиқиш чораларини кўриш
	8	ўрнак бўлаётган ходимларни рағбатлантириш чораларини кўриш
	9	Етказилган заарарнинг ўрни қопланишини таъминлаш, шунингдек аҳолининг тегишли давлат органига ёки бошқа ташкилотга бўлган ишончини тиклаш чораларини кўриш.

Манфаатлар тўқнашувини аниқлаш

Манбалар:

Эҳтимолий манфаатлар тўқнашуви тўғрисидаги декларация

Тижорат таклифлар, харид комиссияси мажлислининг баённомаларидан, тузилган шартномалар

жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларидан ёки хабарларидан;

тижорат ташкилотларининг аффилланган шахслари ва якуний наф олувчилари (бенефициарлари) рўйхати

Ўзбекистон Республикаси Ягона интерактив давлат хизматлари порталининг тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўtkазиш модулидан;

«ФХДЁ Ягона электрон архиви» ахборот тизимидан;

«Ягона миллий меҳнат тизими» идоралараро аппарат-дастурий мажмуидан;

Қимматли қоғозлар марказий депозитарийсидан;

маҳсус ваколатли давлат органи томонидан ўтказилган ўрганиш натижалари бўйича киритилган тақдимномадан.

Интернет жаҳон ахборот тармоғига жойлаштирилган маълумотлардан

Манфаатлар тўқнашувига опд ҳолларга нисбатан кўриладиган чоралар

Чоралар:

- манфаатлар тўқнашуви юзага келмайдиган бошқа раҳбарнинг бўйсунувига ўтказиш;
- коллегиал орган таркибидан ихтиёрий равишда ўзини ўзи рад этиши орқали ёки мажбуран четлаштириш;
- лавозим мажбуриятлари ёки хизмат ваколатлари доирасини қайта кўриб чиқиш;
- ахборотидан ва ҳужжатларидан фойдаланишига чекловлар белгилаш;
- коллегиал назоратни таъминлаш;
- шахсий манфаатдорликни бартараф этиши тўғрисида қонунчиликка мувофиқ таклифлар тақдим этиш;
- шахсий манфаатдорлигидан воз кечиши;
- ходимнинг розилиги асосида уни аввалги лавозимига teng бошқа лавозимга ўтказиш ёки меҳнат шартномасини (контрактни) умумий асосларда бекор қилиш.

KORRUPSIYAGA QARSHI
KURASHISH AGENTLIGI

КОРРУПЦИЯ

*E'tiboringiz
uchun rahmat !*

Активация Windows

Чтобы активировать Windows, перейдите в меню